

Passende perspectieven voor rekenen

Teambijeenkomst 12 september 2017

PROGRAMMA

- INLEIDING OVER SUBSIDIE EN PROJECT
- HUIDIGE VISIE OP REKENEN
- PROFESSIONELE LEERGEMEENSCHAP (PLG)
- PASSENDE PERSPECTIEVEN, WAT IS DAT?
- LEERLIJNEN EN MODELLEN voor AFSTEMMING
- OPDRACHT VOLGENDE RONDE
- DATUM VOLGENDE BIJeenKOMST

Ontwerp: SLO
Project : NVORWO
Uitvoer : Windesheim

Passende perspectieven: Visie en uitgangspunten

slo

NVORWO-project op De Polygoon

We werken met een Professionele Leer Gemeenschap (PLG).
Dit is een werkgroep of pilotgroep die de werkwijze uitprobeert.

PLG

Marjan (schoolleidster)

Cindy (intern begeleider)

Saskia (rekencoördinator / groep 7)

Hans (groep 6)

Lizzy (groep 5)

Diana (docent/onderzoeker WH)

Carla (docent/begeleider WH)

Huidige visie

- Krachtenveld

WIE HEEFT INVLOED OP HET REKENONDERWIJS?

ZIJN ER AFSPRAKEN OVER ONDERWIJSMETHODE EN GEBRUIK?

ZIJN ER AFSPRAKEN OVER EEN DIDACTISCH MODEL?

WORDT ER BIJ ELKAAR IN DE LES GEKEKEN?

SPREKEN WE MET ELKAAR OVER REKENEN, PROBLEMEN VAN LEERLINGEN EN EIGEN PROBLEMEN?

OPDRACHT:
Eerst een BUZZ in tweetal en haal er 1 punt uit wat goed gaat en haal er 1 ding uit wat verbetering behoeft. Schrijf deze op geeltjes en plak op papier '+ en -'

Professionele leer gemeenschap

- Principes van een Professionele Leer Gemeenschap (PLG)

Ontwerpprincipes PLG (Cremers et al. 2016):

1. Creëer een authentieke werkomgeving
2. Integreer werken en leren (onderzoeken)
3. Maak gebruik van diversiteit
4. Faciliteer reflectie
5. Vorm een lerende gemeenschap
6. Organisatie ondersteunt leren en werken
7. Zorg voor een goede inbedding in de omgeving

**OPDRACHT
GROEP**

Voor wie is Passende Perspectieven (PAPE) bedoeld?

Voor leerlingen die niveau 1F niet gaan halen op 12-jarige leeftijd

Doel van 'Passende Perspectieven'

Leerlingen zo ver mogelijk op weg helpen met 1F als richtlijn

Leerkrachthandelen afstemmen op...

- Cognitieve capaciteiten en/of specifieke beperkingen
- Doorstroom vervolgonderwijs (uitstroombestemming / OPP)
- Bandbreedte
- **Leerroute 1 (vmbo-tl/gl en hoger)**
- **Leerroute 2 (vmbo bb/kb)**
- **Leerroute 3 (PrO en VSO arbeid)**

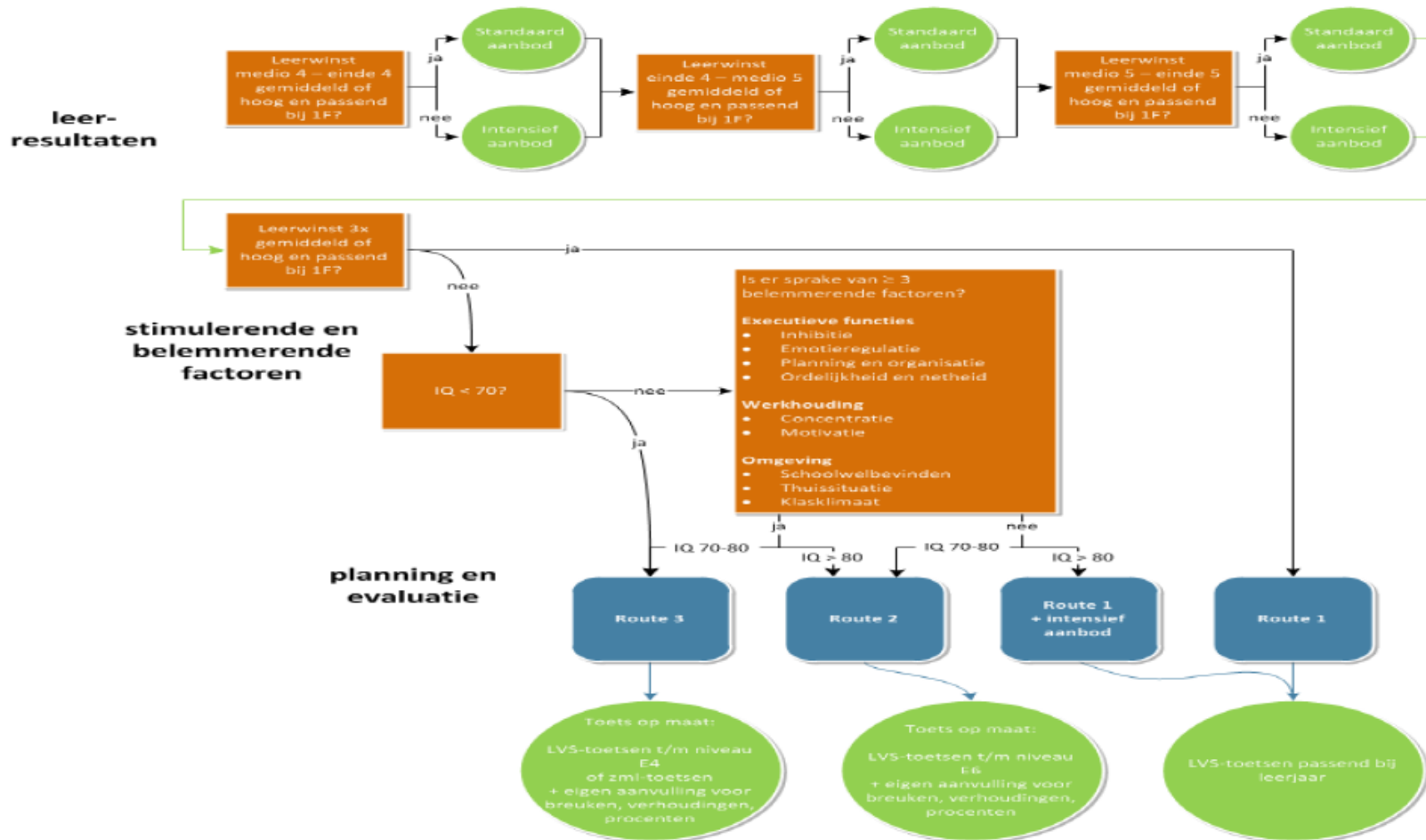

Leerroutes met leerdoelen

Welke materialen zijn ontwikkeld?

- 1) Profielschetsen:
Welke problemen hebben **leerlingen**?
- 2) Doelenlijsten
Welke doelen wel/niet? **leerstof**
- 3) Leerroutes
Welke kernmomenten in de **leerlijn**
- 4) Wegwijzer
Welke visie hebben we? **leerkracht**

Werkwijze bij stap 2 (selectie/plaatsing)

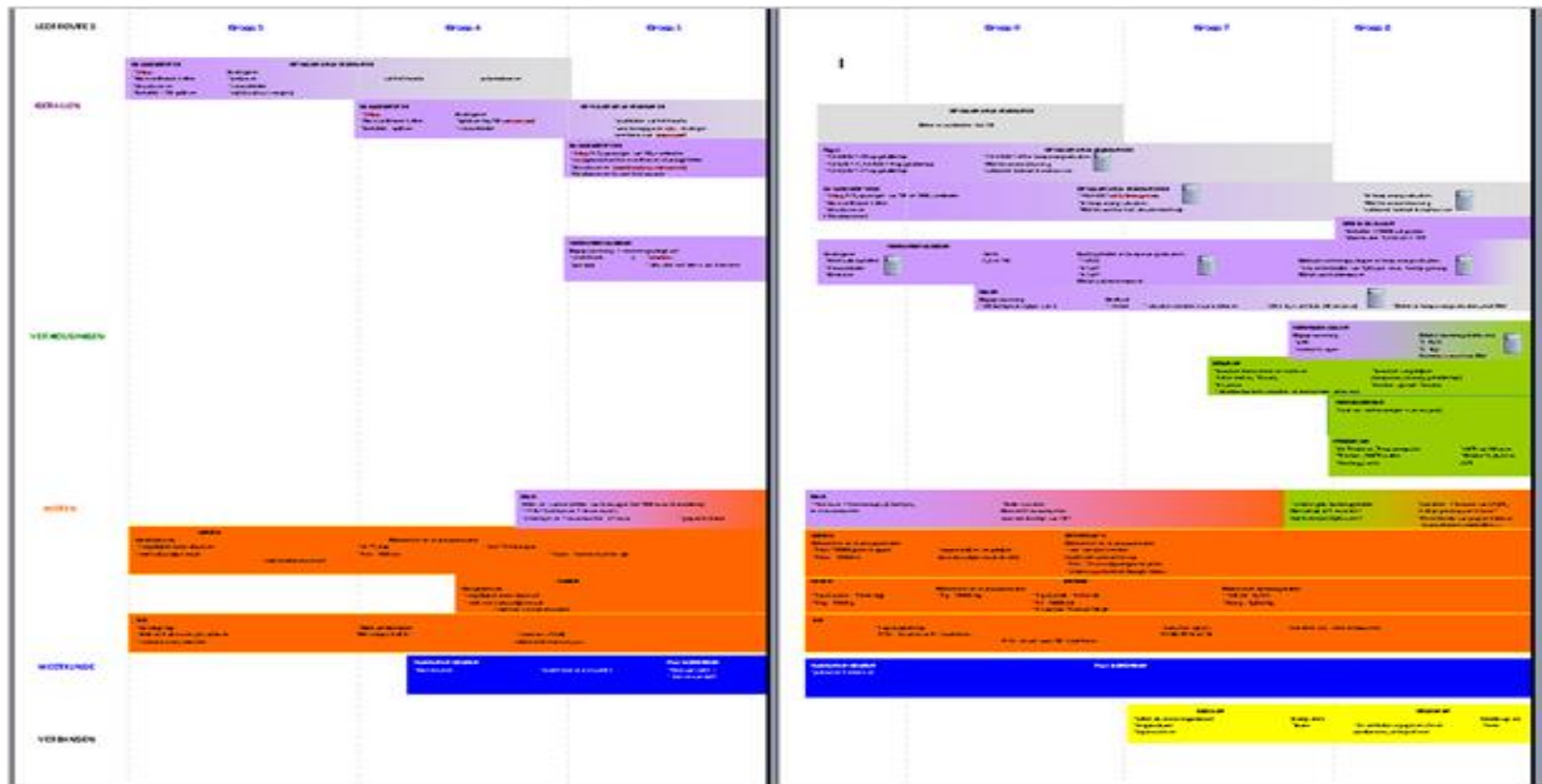

Uitgangspunt passende perspectieven afstemmen op handelingsniveau

- Hoe voorkom je dat iedere leerling op individueel spoor aan het werk is en dat je als leerkracht voortdurend individuele instructie geeft?
- Moeten we dan klassikale instructie aan de hele groep geven?
- Kunnen we dan niet beter de hele methode loslaten?

Leerroutes / leerlijnen in het project

TOELICHTING

- Domeinen: elk eigen kleur
- Doelen in balkjes:
- Wanneer starten...
- Welke doelen samen
- Intensiteit
- Meerdere kleuren
- Dwarsdoorsnede (verticaal)
- RM in leerroute 3 vanaf groep 5
- RM als controle/uitrekenmiddel

LIJST MET LEERDOELEN

- onderwijsaanbod bij rekenen afstemmen op de leerroute van de leerling.
- De lijst laat zien welke leerdoelen op welk moment in de tijd aangeboden kunnen worden.
- Door middel van kleuren is aangegeven of een doel, afhankelijk van de mogelijkheden van de leerling, meer of minder prioriteit heeft

Investeren in leerdoel

Investeren in het leerdoel kan, maar er moet niet teveel onderwijstijd aan besteed worden

Niet investeren in het leerdoel

MAP met LEERDOELEN

Leerroute op maat

Als een leerling zich ongeveer halverwege groep 6 bevindt en leerroute 1 volgt, selecteer je álle leerdoelen die bij die leerroute in groep 6 (dus tot en met eind groep 6) donkerblauw gekleurd zijn. Voor leerroute 2 en 3 geldt dat de leerkracht binnen de domeinen kijkt naar de onderwerpen en vervolgens welke leerdoelen hierbij horen én of de leerlingen hierin leerruimte laten zien.

Daarnaast is het belangrijk om ook te kijken naar de leerdoelen die in de voorliggende periode behandeld zijn. Beheerst de leerling deze leerdoelen inderdaad in voldoende mate? Is het wenselijk om aan sommige leerdoelen opnieuw aandacht te besteden? Op deze manier maak je met behulp van de leerdoelenlijsten een planning 'op maat'.

LEERLIJNEN, leerdoelen EN MODELLEN VOOR AFSTEMMING

- Opbouw van de leerlijnen met leerdoelen
- Voorkennis toetsen
- Afstemmen met modellen

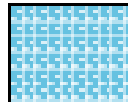
LATEN WE EENS KIJKEN

leerlijnen → doelenlijsten

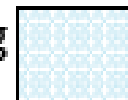
Doelenlijst 3: GETALLEN onderdeel VERMENIGVULDIGEN				
Specificatie	Leerroute 1	Leerroute 2	Leerroute 3	Opmerkingen
Doel: Vermenigvuldigstructuren herkennen en kunnen beschrijven in zoveel rijtjes/groepjes van zoveel				
Herkennen in een rechthoekstructuur 				
Herkennen in een groepjesstructuur 				

Investeren in het doel

Wel investeren, maar niet te lang

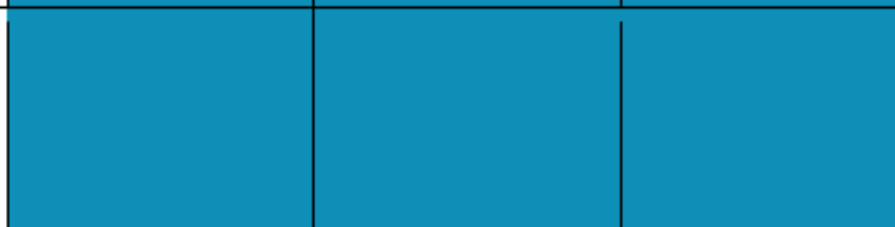
Niet investeren

Doel: Ontwikkelen van de vermenigvuldigtaal

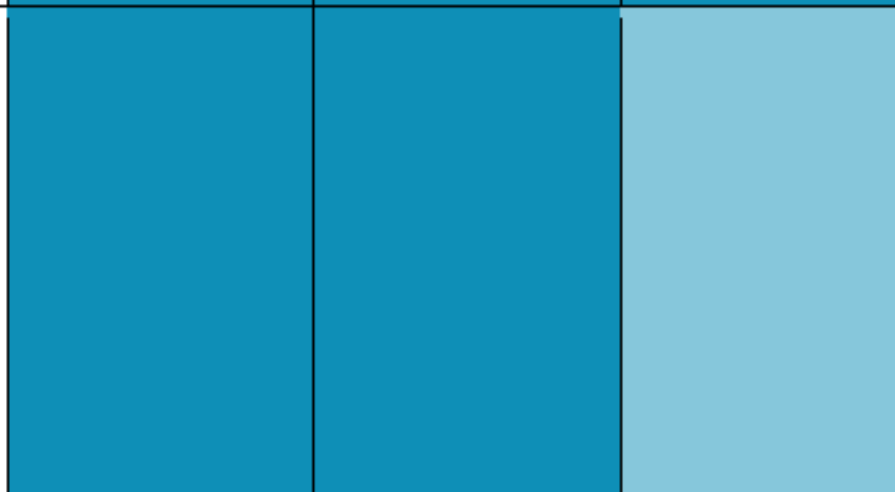
Kennen van het x-teken

Vermenigvuldigsituatie kunnen vertalen naar een keersom
(4 groepjes van 4 noemen we 4×4)

Keersom op een verpakking kunnen vertalen naar een situatie

Kale keersom kunnen vertalen naar een situatie
(5×4 betekent 5 groepjes van 4)

Doelenlijsten zijn bedoeld...

als hulpmiddel voor leerkracht om...

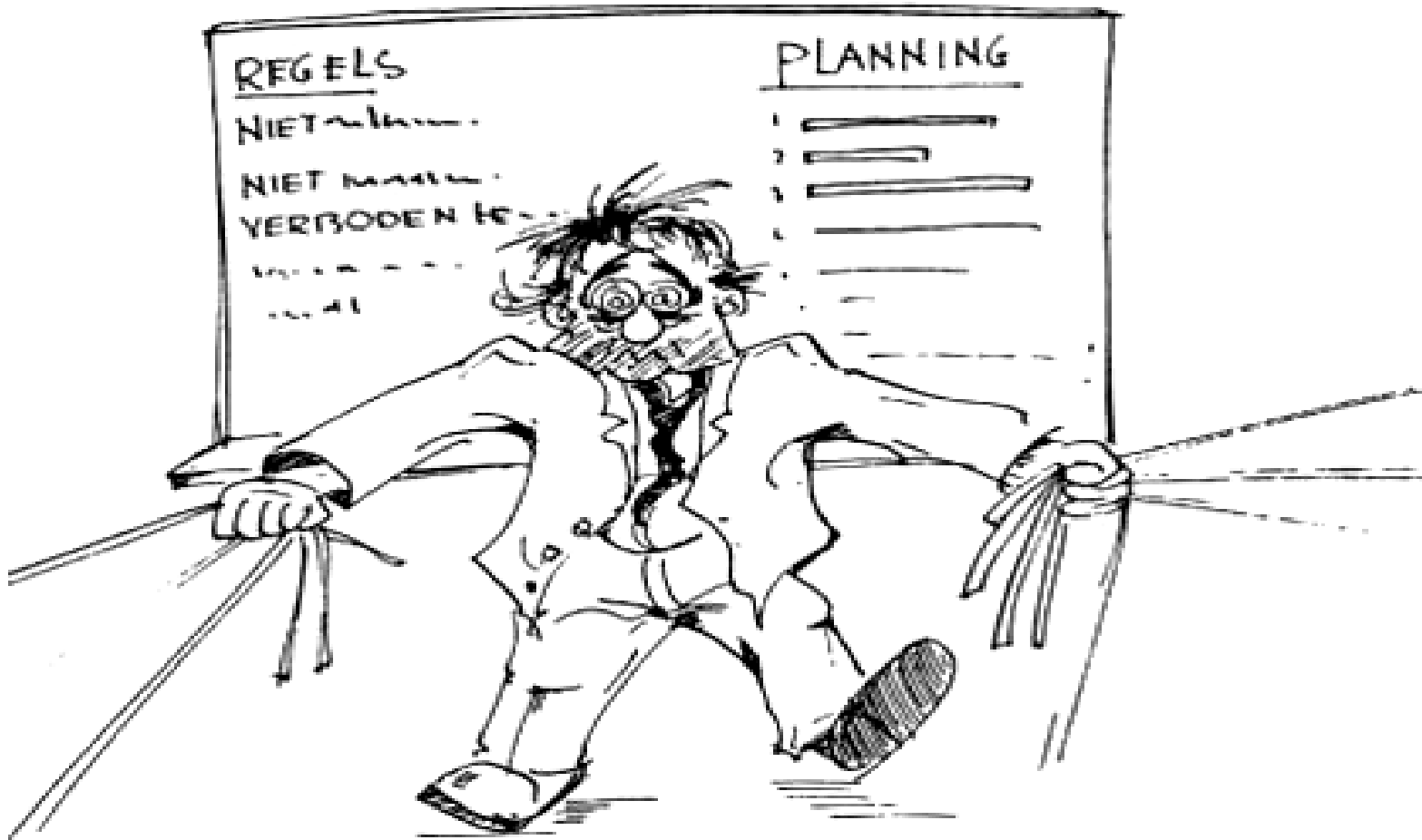
- te kiezen in na te streven doelen (minder, maar beter!)

EN om:

- te legitimeren dat je NIET (meer) investeert in een doel als dat niet nodig is voor het vervolg... (maatschappelijk redzaam!)

Bij elke rekenmethode zijn aansluitingsprogramma's bij Passende perspectieven ontwikkeld...

Individuele instructie?!

OF: Klassikale instructie?!

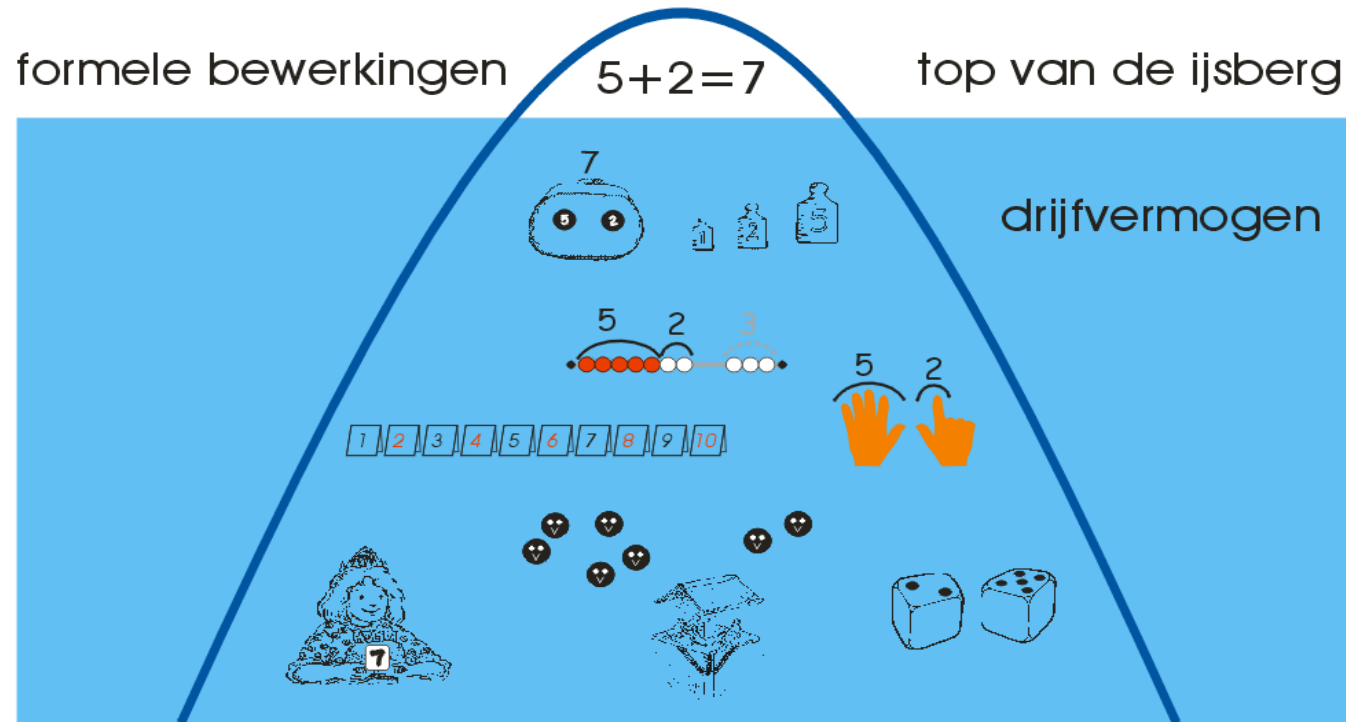

Groepsplan als basis

- ☐ Basisgroep → klassikale instructie
- ☐ Intensieve subgroep(en) → verlengde instructie
- ☐ Gevorderde subgroep(en) → plusgroep
- ☐ Leerlingen met individuele instructie → ernstig rekenprobleem / dyscalculie

Juni / groep 5 en 6: signalering... leerlingen met ernstige rekenstagnatie? Kans op uitstroom < 1F?

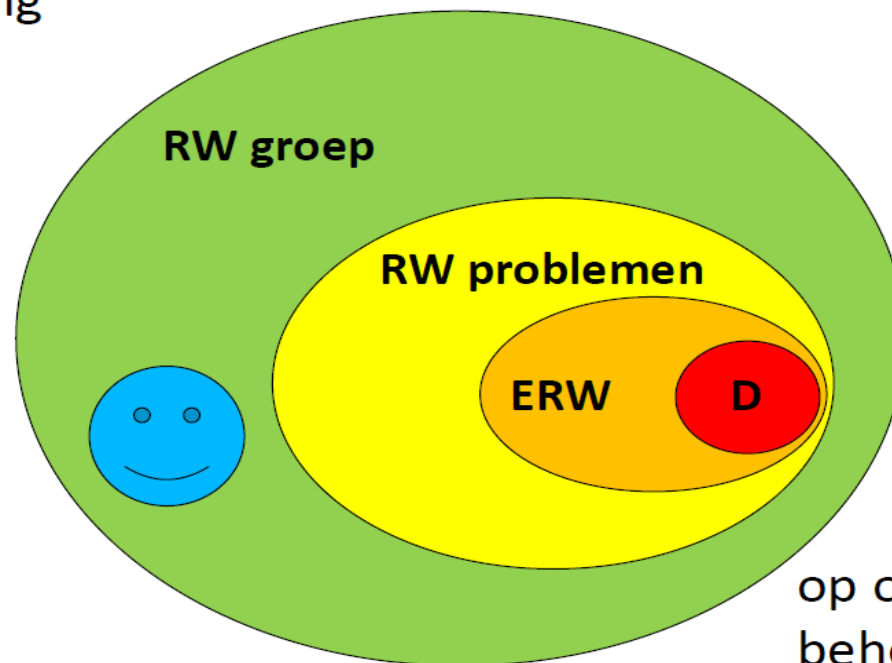
Van handelingsniveau naar leerroute

ERWD als uitgangspunt.....

Protocol ernstige rekenwiskunde problemen en dyscalculie (ERWD) (Van Groenestijn, Borghouts, & Janssen, 2011):
<https://erwd.nl/downloads/protocol-ernstige-reken-wiskundeproblemen-en-dyscalculie/basisonderwijs/protocol-erwd-bao-sbo-so-samenvatting.pdf>

Afstemming
onderwijs

op onderwijs-
behoeften van de
leerlingen

Werkwijze in de (verlengde) instructie

Handelingsmodel

Mentaal handelen	Verwoorden communiceren	Symboliseren Formele berekeningen uitvoeren	Symbolen
		Gebruik maken van schematische en meer abstracte representaties	Wiskundige denkmodellen
		Gebruik maken van representaties van werkelijke objecten en situaties (foto's)	Realistische denkmodellen
		Informeel handelen in werkelijkheidssituaties (doen)	Doen

Hoe gaat de PLG aan de slag?

- Stap 1 Intake/kennismaking (teambreed)
- Stap 2 Leerlingen: beginsituatie bepalen en plaatsing in leerroutes (PLG)
- Stap 3 Doelen selecteren / lesactiviteiten bij doelen afspreken (PLG)
- Stap 4 Uitvoeren plan (leerkracht en leerlingen werken 3 maanden met de leerroutes) PLG
- Stap 5 Evalueren voortgang leerlingen / evaluatie werkwijze project (teambreed)

Leerlingen in beeld van Saskia en Hans

Faith en Jack

Vragen / reacties?

Diana Zwart

dp.zwart@windesheim.nl

Carla Compagnie

cw.compagnie-rietberg@windesheim.nl

